

Sydafrika, Storbritannien og USA. De lande, der afstod, var de nordiske, Grækenland, Italien, Japan, Nederlandene, Spanien, Østrig, Tyrkiet, Kina og en del latinamerikanske stater. Den paragraf, der henviste til res. 1899 (XVIII), blev vedtaget med 76 stemmer for, 5 imod (Belgien, Frankrig, Portugal, Sydafrika og USA), medens 18 afstod (vestlige lande, herunder Norden).

Danmark afgav stemmeforklaring, i hvilken man udtrykte den skarpeste fordømmelse af Sydafrikas apartheid-politik. Man måtte derfor fra dansk side beklage ikke at kunne stemme for resolutionen; dette skyldtes først og fremmest henvisningen til res. 1899 (XVIII), som Danmark ikke havde kunnet støtte, fordi den indeholdt bestemmelse om en økonomiske sanktion mod Sydafrika, og en beslutning herom kan kun træffes af Sikkerhedsrådet.

Resolutionen (res. 2074) blev den 17. december 1965 vedtaget af *plenarforsamlingen* med 85 stemmer for, 2 imod (Portugal og Sydafrika,) medens 19 afstod (vesten plus Argentina, Bolivia og Costa Rica). En colombiansk anmodning om de vigtigste paragraffer var forinden blevet afvist ved en procedureafstemning.

Plenarforsamlingen tiltrådte tillige en af 4. udvalg enstemmigt vedtaget resolution (res. 2075), hvorefter *sydvestafrikanske petitionærers* opmærksomhed henledes på de foreliggende beretninger om og 20. samlings behandling af Sydvestafrika-spørgsmålet.

Endelig godkendte plenarforsamlingen endnu en af 4. udvalg enstemmigt vedtaget resolution (res. 2076), der omhandlede *de særlige uddannelsesprogrammer for Sydvestafrika*. Ifølge resolutionen bemærker Generalforsamlingen, at kun få ansøgere om uddannelse under programmerne har været kvalificeret til optagelse på universiteter og højere læreanstalter, hvorfor medlemslandene opfordres til at yde stipendier for gymnasieundervisning og for faglig og teknisk uddannelse.

4. udvalgs beretning: A/6161.

Oman.

(Dagsordenens punkt 73).

4. udvalg behandlede i tidsrummet 29. november til 6. december 1965 spørgsmålet

om Oman. Debatten indledtes med et indlæg af *den britiske repræsentant*, der afviste FN's kompetence i sagen, idet der var tale om indblanding i en stats indre anliggender. Storbritanniens forbindelser med sultanatet af Muscat og Oman var et forhold mellem to suveræne stater.

Udvalget hørte derefter *to petitionærer*. Den ene, Sheik Talib, anmodede FN om at fordømme, hvad han kaldte den britiske aggression i området, og om at søge den britiske tilstedeværelse fjernet samt alle politiske fanger løsladt. Mr. Faris Glubb, repræsentant for „The Committee for the Rights of Oman“, udtalte, at sultanen var en vasal af Storbritannien, hvis styre alene skyldtes de britiske styrker. Han erklærede, at Storbritannien havde planer om at erstatte den nuværende sultan med dennes søn under det falske foregivende at ville indføre reformer i området; sandheden var dog den, at sultanen og dennes antikverede styreform var blevet Storbritannien en klods om benet.

Indlæggene i debatten fra *arabisk og kommunistisk side* havde i store træk samme indhold som indlæggene vedrørende Aden. Fra kommunistisk side var det påny „olieimperialismen“ og de britiske militærstyrker, der var mål for angrebene. Fra arabisk side erklæredes det, at Storbritanniens formål med at opretholde sit herredømme over Muscat og Oman var at holde vejen åben for en flytning af Aden-basen dertil den dag, Storbritannien blev tvunget ud af Aden. Oman-spørgsmålet var et typisk koloniproblem; forholdet mellem Muscat/Oman og Storbritannien havde alle koloniforholdets karakteristika; men der var tale om en endnu værre form for kolonialisme end den normale — et koloniforhold etableret ved aftale; dette var en situation, som var næsten umulig at komme til livs. Muscats uafhængighed var en retlig fiktion.

I et svar på de afgivne indlæg gentog Storbritanniens repræsentant de tidligere fremførte udtalelser om Muscats suveræne retsstilling, idet det endvidere udtaltes, at hvis det var et bevis for et territoriums koloniale status, at fremmede selskaber havde koncessioner på udvinding af områdets naturrigdomme, eller at udenlandske rådgivere opholdt sig i territoriet efter den lovlige regerings ønske, var der adskillige